

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/178/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721201128
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8721201128.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Eduarda Valenčina v právnej veci navrhovateľa: V. B., N.. X.X.XXXX, A. K. A. Č.. XXX/X, XXX XX K., právne zastúpený: JUDr. Daniela Ježová, LL. M., PhD., so sídlom Javorinská 13, 811 03 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti odporkyni: M. B., T. S., N.. XX.X.XXXX, C. A. T. E. XXXX/XX, A. - W., právne zastúpená: Hudzík & Partners s.r.o., so sídlom Mnoheľova 830/15, 058 01 Poprad, IČO: 472 516 54, v konaní o neplatnosť manželstva, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 14Pc/11/2021-55 zo dňa 13.07.2021, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal určenia, že manželstvo účastníkov konania je neplatné.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom návrh zamietol a náhradu trov konania stranám sporu súd nepriznal.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne zdôvodnil ust. § 6 ods. 2, § 14 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil zisteným skutočným stavom, z ktorého vyplýva, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa X.X.XXXX, ktoré je zapísané v Knihe manželstiev matričného úradu W. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX. Z manželstva pochádza mal. K.N., N.. XX.X.XXXX, ktorá sa narodila pred uzavretím manželstva. Pre správanie navrhovateľa došlo k prerušeniu spoločného spoluzitia, pričom až následne v roku 2016 sa vrátila odporkyňa aj s dcérou do spoločnej domácnosti s navrhovateľom, keďže vzťahy sa medzi rodičmi upravili, v dobrej viere s vyhliadkou spoločného života došlo k uzavretiu manželstva. Po uzavretí manželstva začali spolu bývať, avšak pre neustále hádky a fyzické útoky navrhovateľa k jej osobe, kedy ju 1.6.2017 v noci o 1.00 hod. fyzicky napadol, podala návrh na vydanie neodkladného opatrenia na tamojší súd. Vo veci aj tamojší súd vydal dňa 29.6.2017 v konaní sp. zn. 15P/117/2017 neodkladné opatrenie, ktorým zveril mal. K. do osobnej starostlivosti matky. Ako konštatovala v návrhu, navrhovateľ po tomto rozhodnutí zmenil svoje

správanie, avšak zmena bola len dočasná a opätovne zo strany navrhovateľa došlo k jej fyzickému napadnutiu.

5. Súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Poprad č.k. 15P/186/2017-97 zo dňa 19.6.2018 bod 3. odôvodnenia, v ktorom konštatuje vyjadrenie opatrovníka, že navrhovateľ sa dožaduje informácií o dieťati neprimeraným spôsobom a z jeho strany dochádza k vyhrážkam. V odvolaní navrhovateľa proti predmetnému rozsudku, ktoré podal dňa 30.8.2018 výslovne uvádza, že v bode 1. predmetného rozsudku žiada o anulovanie manželstva, nakoľko vedome odporkyňa zatajuje vlastný psychický stav a jej osobnosť je tak výrazne narušená, že je nezlučiteľná pre život vo dvojici a vôbec nie vo zväzku manželskom. V ďalších bodoch odvolania sa zaoberá len úpravou rodičovských práv a povinností k mal. K. na čas po rozvode manželstva. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 24CoP/89/2019-158 zo dňa 19.12.2019 zrušil rozvodový rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom v bode 34. odôvodnenia uviedol, že po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa podaným návrhom manžela o anulovanie manželstva.

6. Podľa názoru súdu žiadosť navrhovateľa o anulovanie manželstva v odvolaní zo dňa 30.8.2018 proti rozvodovému rozsudku nemožno chápať ako návrh na anulovanie manželstva, keďže sám toto oznámenie, resp. žiadosť uviedol v kontexte odvolania voči rozvodovému rozsudku. Z obsahu tohto podania teda vyplývalo, že ide o nesúhlas s rozvodom manželstva. V predmetnom odvolaní nie je zmienka o takých vadách manželstva, ktoré tu boli prítomné v čase uzavretia manželstva.

7. Až na základe výzvy súdu zo dňa 16.3.2021 podal navrhovateľ návrh na vyslovenie neplatnosti manželstva dňa 15.4.2021. Navrhovateľ ho sice označil ako doplnenie návrhu na vyhlásenie manželstva za neplatné k sp. zn. 15P/186/2017, ale súd má za to, že podľa obsahu odvolania z 30.8.2018 sa nejednalo ani o neúplný návrh, ale len o jeho inak vyjadrený nesúhlas s rozvodom manželstva. Tento názor súdu je podporený i samotným faktom, že navrhovateľ tento návrh na vyslovenie neplatnosti manželstva adresoval ku konaniu sp. zn. 15P/186/2017, teda rozvodovému konaniu a opätovne rôzne uvádza termíny ako anulovanie manželstva a vyslovenie neplatnosti manželstva.

8. Na základe takto zisteného skutočného stavu súd dospel k záveru, že nebola splnená podmienka 1-ročnej lehoty, kedy sa o dôvodoch neplatnosti manželstva navrhovateľ dozvedel a kedy podal tento návrh. Sám v návrhu uvádza, že o všetkých uvádzaných skutočnostiach ho utvrdil návrh na rozvod manželstva zo dňa 12.9.2017. Z uvedeného vyplýva, že o nim uvádzaných skutočnostiach musel vedieť už pred podaním návrhu na rozvod manželstva, pretože „utvrdenie“ neznamená dozvedenie sa o skutočnostiach, pre ktoré možno vyhlásiť manželstvo za neplatné. Takisto nemožno akceptovať, že k podaniu návrhu na neplatnosť manželstva došlo k 30.8.2018, teda v odvolacom konaní a to pre vyššie uvedené dôvody, že z obsahu odvolania bolo viac než zrejmé, že ide len o vyjadrenie v rámci rozvodového konania o nesúhlase s manželstvom. Súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre vyslovenie manželstva účastníkov konania za neplatné, preto návrh v celom rozsahu zamietol.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

III. Obsah odvolania manžela a vyjadrení k odvolaniu

10. Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom právneho zástupcu domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, eventuálne rozhodnutia odvolacím súdom o tom, že manželstvo účastníkov je neplatné. Namietal, že súd prvej inštancie opätovne vo svojom rozhodnutí pochybil, nakoľko Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 24CoP/89/2019-158 zo dňa 19.12.2019 uložil súdu povinnosť zaoberať sa podaným návrhom manžela na anulovanie manželstva, ako aj návrhom na vykonanie znaleckého dokazovania a v novom rozhodnutí svoje právne závery náležite odôvodniť v ust. § 220 ods. 2 CSP. Navrhovateľ namietal, že súd sa v odôvodnení nezaoberal dôkladne podaným návrhom manžela na vyhlásenie manželstva za neplatné, nezaoberal sa dôvodmi, prečo manžel žiada vyhlásiť manželstvo za neplatné. Uviedol, že manžel sa úkonom na súde vykonanom dňa 30.8.2018 domáhal určenia manželstva za neplatné z dôvodu psychickej poruchy manželky. Namietal tvrdenie prvoinštančného súdu, že manžel podal návrh na vyslovenie neplatnosti manželstva až dňa 15.4.2021. Manžel prostredníctvom právnej zástupkyne podaním zo dňa 21.1.2020 navrhol vykonať znalecké dokazovanie z oblasti psychiatrie na posúdenie

duševného stavu manželky. Ďalej súd pochybil, keď na tento prípad aplikoval nesprávne ustanovenie Zákona o rodine, v tomto prípade manžel nespochybňuje samotný akt vyhlásenia manželky, teda že manželstvo urobila slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne, ale napáda platnosť manželstva pre jej duševnú poruchu, o ktorej v čase uzatvorenia manželstva však ešte nemal vedomosť. Jednoročná lehota na podanie návrhu o určenie neplatnosti manželstva sa vzťahuje len na určenie neplatnosti manželstva za predpokladu, že vyhlásenie o manželstve nebolo urobené slobodne, vážne, určito, zrozumiteľne v zmysle § 14 Zákona o rodine. Na iné prípady neplatnosti manželstva zákon neustanovuje žiadnu lehotu. Navrhovateľ sa domáha určenia neplatnosti manželstva podľa § 12 Zákona o rodine pre duševnú poruchu manželky, nakoľko nie je spôsobilá žiť v manželstve, nie je spôsobilá sa starať o ich maloletú dcéru a jej výchovu závažným spôsobom zanedbáva. Manžel nemal o psychickom stave manželky v čase uzatvorenia manželstva vedomosť, nakoľko manželka, rovnako aj jej rodina, cielene tajili manželovi jej psychický stav. Manžel uzatvoril manželstvo s manželkou krátko po zoznámení, iba po niekoľkomesačnej známosti, z lásky, avšak hneď po uzatvorení manželstva sa začali objavovať prvé náznaky matkinej psychickej poruchy. Uvedené si manžel v tejto dobe nechcel pripustiť a snažil sa vzťah zachrániť dúfajúc, že u manželky ide o prechodný stav, ktorý sa časom ustáli, rozviesť sa nechcel, nakoľko ju ľúbil. Postupne videl, že manželkin stav sa nezlepšuje, preto nevidel inú možnosť ako manželku opustiť.

11. Manželka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a zároveň jej priznať náhradu trov konania. Má za to, že až vo svojom odvolaní navrhovateľ formuloval dôvody anulovania manželstva. Poukázala na vypracovaný znalecký posudok W. P. K., W., znalkyňou z odboru psychológie v konaní o rozvod manželstva vedenom na súde prvej inštancie pod sp.zn. 15P/186/2017, v ktorom znalkyňa nezistila prítomnosť žiadnej psychickej poruchy u manželky. Ďalej poukázala na vedené vyšetrovanie na Okresnom riaditeľstve policajného zboru, odbore kriminálnej polície, pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, kde v rámci prípravného konania bol vypracovaný znalecký posudok na manželku, z ktorého vyplýva, že svedkyňa netrpí žiadnou duševnou poruchou, ani chorobou v užšom slova zmysle, t.j. psychickou poruchou. Poprela tvrdenia navrhovateľa o tom, že v čase uzavretia manželstva trpela nejakou duševnou poruchou. Zároveň pripojila k odvolaniu uznesenie Okresného riaditeľstva policajného zboru, odboru kriminálnej polície, ČVS: Y.-XXX/X-M.-W.-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ako aj znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný W. P. K., W., zo dňa 26.7.2021. K tvrdeniam navrhovateľa ďalej uviedla, že manželstvo bolo uzavreté v čase, keď ich spoločné dieťa bolo vo veku 3 rokov, a teda mal dostatok času na spoznanie psychického stavu manželky, keďže bolo uzavreté 4 roky po zoznámení. Preto namietala tvrdenie navrhovateľa v odvolaní o tom, že manželstvo uzatvorili krátko po zoznámení, iba po niekoľko mesačnej známosti. Uviedla, že navrhovateľ neuviedol ani len náznak popisu správania manželky, ktoré by poukazovalo na akúkoľvek psychickú poruchu. Manželka netrpí žiadnou duševnou poruchou a poukazuje na znalecké dokazovanie, kde na strane 31 posudku znalkyňa popisuje manželku takto: „V prejavoch anticipované správanie s emocionálnou rezistenciou, preferuje vyhľadávanie kľudu (podnetového aj akčného), v stratégiách preferuje vyhýbanie sa riziku a zmenám, kedy je skôr opatrná v správaní a prispôsobuje sa. Je emocionálne stabilná s motivovaným prispôsobovaním sa životným situáciám.“ Tento popis neguje akékoľvek obmedzenia spôsobilosti na právne úkony. Ďalej na strane 14 a 15 posudku navrhovateľ popisuje celý priebeh ich vzťahu a spolužitia, kde sa ani raz nezmenil, že by manželka mala trpieť akoukoľvek duševnou poruchou, dokonca pozitívne popisoval ich spolužitie a taktiež vyjadril nádej, že ich vzťah by mohol byť obnovený. Manželka má za to, že údajná psychická porucha bola vykonštruovaná navrhovateľom za účelom cieleného predlžovania súdnych sporov, a zamedzenia manželke založiť si novú rodinu, keďže žije v spoločnej domácnosti s priateľom v A. už 3 roky. Ďalej uviedla, že na základe manželkou podaného trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, bola manželka podrobená individuálnemu a detailnému psychologickému a tiež psychiatrickému vyšetreniu znalcom. Manželka citovala z tohto vyšetrenia: zo záverov znaleckého posudku z vyšetrenia M. B. vyplýva, že svedkyňa netrpí žiadnou duševnou poruchou ani chorobou v užšom význame slova, t.j. psychickou poruchou (ČVS: Y. XXX/X- M.-W.-XXXX). To, že manželka netrpí žiadnou duševnou poruchou, bolo potvrdené dvoma nezávislými súdnymi znalcami a v neposlednom rade aj navrhovateľom samým priamo na znaleckom dokazovaní. Uviedla, že v rámci znaleckého dokazovania v procese rozvodu manželstva na strane 16 posudku znalkyňa popisuje jeho agresívny prejav. Manželka citovala: „Po informácií o presunutí termínu spoločného stretnutia otca s dcérou z dôvodu vírusového ochorenia maloletej znalkyňou, toto nerešpektoval a napriek tomu sa dostavil do miesta výkonu znalkyne, kedy s ňou výhražným spôsobom komunikoval a odchádzal s vyhrážkou na políciu za účelom podania trestného oznámenia. „Keď sme túto situáciu spoločne komunikovali, W. B. s úsmevom povedal, že na polícií

nebol, to sa len tak vyhrázaľ“. Ďalej na strane 14 o navrhovateľovi znalkyňa uvádza: „V pondelok mal 100. sedenie u psychológa“. Manželka uvádza, že chápe, že v istých ťažkých životných situáciách vie byť psychológ pre človeka veľkou pomocou, avšak pri takto početnej potrebe konzultovať svoj psychický stav s odborníkom je pravdepodobné, že psychický stav je nestabilný. Ďalej na strane 17 o navrhovateľovi znalkyňa uvádza: „V prispôsobovaní je rigidný, neflexibilný, využíva svoje overené aj keď nefunkčné schémy správania, ktoré narážajú na, respektíve za hranice sociálnej normy (spido - ad. 2).

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahu (§ 65 CMP), a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Keďže napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, odvolací súd ho potvrdil, avšak nemôže sa v celom rozsahu stotožniť s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Uvedené argumentuje nasledovne.

16. Treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Manželom napadnutý rozsudok bolo možné v odvolacom konaní podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti zaujatých právnych záverov, lebo skutkové zistenia súdu prvej inštancie vyplývajúce zo spisu dávajú aj napriek tejto tzv. inej vade konania pre toto posúdenie dostatočný podklad. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutočného stavu. Nesprávne právne posúdenie v tejto veci konkrétne spočíva v tom, že súd prvej inštancie síce použil nesprávnu právnu normu (§ 14 Zákona o rodine), avšak na zistený skutočný stav bolo potrebné aplikovať § 12 Zákona o rodine. Odvolací súd má za to, že tento nedostatok bolo možno odstrániť v odvolacom konaní vzhľadom na zistený skutočný stav veci bez potreby doplnenia dokazovania.

17. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol návrh navrhovateľa na vyslovenie neplatnosti manželstva. Odvolacie dôvody navrhovateľa smerovali voči dôkladnému nezaoberaniu sa dôvodmi návrhu manžela na vyhlásenie manželstva za neplatné súdom prvej inštancie, ako aj nesprávnemu právnemu posúdeniu súdom prvej inštancie (navrhovateľ sa domáha určenia neplatnosti manželstva podľa § 12 Zákona o rodine pre duševnú poruchu manželky, nakoľko nie je spôsobilá žiť v manželstve, nie je spôsobilá sa starať o ich maloletú dcéru a jej výchovu závažným spôsobom zanedbávaním). Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre zamietnutie návrhu na vyslovenie neplatnosti manželstva.

18. Z ust. § 12 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, môže uzatvoriť manželstvo, avšak iba s príslušným povolením súdu. V prípade, ak manželstvo uzavrie osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená právoplatným rozhodnutím súdu alebo ešte síce obmedzená v spôsobilosti nebola, teda v danej veci nebolo vydané súdne rozhodnutie, avšak ide o osobu postihnutú takou duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie jej spôsobilosti na právne úkony a urobí tak bez zákonom vyžadovaného povolenia súdu, takéto manželstvo je neplatné. Pritom však platí, že manželskú prekážku v podobe nedostatku spôsobilosti na právne úkony je možné konvalidovať (zhojiť), a to v prípade, ak sa do rozhodnutia súdu o neplatnosti manželstva stal zdravotný stav manžela zlučiteľným s účelom manželstva. Účelom manželstva podľa § 1 ods. 2 Zákona o rodine je pri tom vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Nevyžaduje sa nadobudnutie spôsobilosti v plnom rozsahu, prípadne úplný zánik duševnej poruchy. Dôležitá je úprava zdravotného stavu manžela do takej miery, aby mohol súd uznať platnosť takéhoto manželstva.

19. Podľa § 12 ods. 5 Zákona o rodine, ak bez povolenia súdu uzavrie manželstvo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, alebo osoba postihnutá duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, rozhodne súd o neplatnosti tohto manželstva na návrh ktoréhokoľvek z manželov. Súd nerozhodne o neplatnosti manželstva a manželstvo sa stane platným, ak sa zdravotný stav manžela stal zlučiteľným s účelom manželstva.

20. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že účastníci konania uzatvorili dňa X.X.XXXX manželstvo, ktoré je zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu W. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým č. XX, z ktorého pochádza maloletá K., nar. XX.X.XXXX. Na súde prvej inštancie prebieha konanie o rozvod a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností maloletej K. pod sp.zn. 15P/186/2017. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 15P/186/2017-97 zo dňa 19.6.2018 manželstvo účastníkov rozviedol z dôvodu trvalo a vážne rozvrátených vzťahov medzi manželmi, maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca prispievať na jej výživu sumou 200,- eur mesačne. Voči uvedenému rozsudku podal odvolanie manžel, ktorý žiadal anulovať manželstvo, nakoľko manželka vedome zatajuje svoj psychický stav, jej osobnosť je tak závažne narušená, že je nezlučiteľná pre život vo dvojici. Namietal, že manželka nerešpektuje vážnosť zdravotného stavu maloletej a navrhoval psychologické vyšetrenie rodičov a maloletého dieťaťa. Odvolací súd uznesením č.k. 24CoP/89/2019-158 zo dňa 19.12.2019 na základe odvolania zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom mu okrem iného uložil zaoberať sa podaným návrhom na anulovanie manželstva, ako aj podaným návrhom na vykonanie znaleckého dokazovania.

21. Odvolací súd považuje odvolaciu argumentáciu odvolateľa, že nemal o psychickom stave manželky v čase uzatvorenia manželstva vedomosť, nakoľko manželka, rovnako aj jej rodina, cielene tajili manželovi jej psychický stav, že uzatvoril manželstvo s manželkou krátko po zoznámení, iba po niekoľkomesačnej známosti, z lásky, avšak hneď po uzatvorení manželstva sa začali objavovať prvé náznaky matkinej psychickej poruchy, za účelovú a nedôvodnú. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že manželstvo uzavreli účastníci v čase, keď ich spoločné dieťa bolo vo veku 3 rokov, a teda manžel mal dostatok času na oboznámenie sa s psychickým stavom manželky. Odvolací súd považuje tvrdenie manžela, že uzatvoril manželstvo s manželkou krátko po zoznámení, iba po niekoľkomesačnej známosti za nepravdivé, keďže bolo uzavreté 4 roky po zoznámení. Z uvedených dôvodov je táto odvolacia argumentácia manžela nedôvodná.

22. V danom prípade je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že manželka nebola na základe právoplatného rozhodnutia súdu obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a na manželku nie je možné hľadieť inak, ako na osobu, ktorej spôsobilosť nie je v nijakom rozsahu obmedzená. Bez právnej relevancie sú námietky navrhovateľa o nedostatočne vykonanom dokazovaní v uvedenom konaní, resp. o potrebe preskúmania zdravotného stavu manželky, keďže z úradnej činnosti odvolacieho súdu vyplýva, že ani v znaleckom posudku W.. P. K., W., znalkyne z odboru psychológie v konaní o rozvod manželstva vedenom na súde prvej inštancie pod sp.zn. 15P/186/2017, znalkyňa nezistila prítomnosť žiadnej psychickej poruchy u manželky. Uvedený záver podčiarkuje skutočnosť, že v rámci prípravného konania vo veci vedenej na Okresnom riaditeľstve policajného zboru, odbore kriminálnej polície, pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona bol vypracovaný znalecký posudok na manželku, z ktorého taktiež vyplýva, že netrpí žiadnou duševnou poruchou, ani chorobou v užšom slova zmysle, t.j. psychickou poruchou.

23. Odvolací súd konštatuje, že zdravotný stav manželky v žiadnom prípade nepreukazuje, tak ako sa snaží predosiet' navrhovateľ, nezlučiteľnosť s účelom manželstva v zmysle ust. § 1 ods. 2 Zákona o rodine, preto odvolací súd považoval vykonanie dokazovania v uvedenom smere za nadbytočné. Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd sa s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie vyplývajúceho z rozhodnutia súdu o zamietnutí návrhu navrhovateľa o určenie neplatnosti manželstva, aj keď z iných dôvodov.

24. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25. Konanie o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva je upravené v druhej časti (Osobitná časť), v prvej hlave (Konania v niektorých rodinnoprávných vzťahoch), v treťom diely Civilného mimosporového poriadku. Zároveň v prvej časti (Všeobecná časť), v druhej hlave (Konanie v prvej inštancii), v štvrtom diely pod názvom Niektoré ustanovenia o trovách konania, je v ust. § 52 až § 56 upravená náhrada trov konania v mimosporovom konaní.

26. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Ustanovenie § 52 CMP predstavuje zásadné pravidlo rozhodovania o trovách nesporevého konania, teda aj konania o neplatnosť manželstva. Iba výnimočne možno v nesporevom konaní rozhodnúť o priznaní náhrady trov konania niektorému z účastníkov, a to len v prípadoch stanovených zákonom. Takouto výnimkou je ustanovenie § 55 CMP, ktorý uvádza, že „Súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.“ Ako každá výnimka zo zásady, aj priznanie náhrady trov konania podľa § 55 CMP je možné len v prípadoch, ktoré sa natoľko odlišujú, že inak všeobecne platná zásada (§ 52 CMP) by nepredstavovala spravodlivé riešenie veci.

28. Preskúmaním veci v predmetnej časti odvolací súd dospel k záveru, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nie je dôvodné aplikovať ust. § 55 CMP, keď na použitie tohto ustanovenia, ako ustanovenia výnimočného, neboli v konaní zistené žiadne dôvody.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 369 ods. 1 CSP a § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).